

Declarația Sfatului Țării de constituire a Republicii Democratice Moldovenești autonome

Chișinău, 2 decembrie 1917

Moldoveni și noroade înfrățite ale Basarabiei!

Republica Rusească se află în mare primejdie. Lipsa de stăpânire la centru și neocârmuirea în toată țara, care este istovită prin luptă cu dușmanul de din afară duce la peire întreaga republică.

În această clipă îngrozitoare singura cale de izbăvire pentru Republică Democrată Rusească este ca noroadele ei să se unească și să-și ieie soarta în mâinile lor, alcătuiindu-și stăpâniri naționale, în hotarele țărilor în care locuiesc.

În puterea temeiului acesta și având în vedere așezarea rânduiei obștești și întărirea drepturilor câștigate prin revoluție, Basarabia, sprijinindu-se pe trecutul său istoric, se declară de azi înaintea Republică Democrată Moldovenească, care va intra în alcătuirea Republicii Federative Democratice Rusești, ca părtaș cu aceleași drepturi.

Până la chemarea Adunării Poporane a Republicii Moldovenești, care va fi aleasă de tot norodul prin glăsuirea de-a dreptul, deopotrivă și tănuită, după sistemul proporțional, cea mai înaltă ocârmuire a Republicii Democratice Moldovenești este Sfatul Țării, alcătuit din împuterniciții tuturor organizațiilor democratice revoluționare ale deosebitelor noroade și din împuterniciții zemstvelor și târgurilor.

Puterea împlinitoare în Republica Democrată Moldovenească o are Sfatul Directorilor Generali, care sunt răspunzători numai înaintea Sfatului Țării.

Înfățișând voința noroadelor trăitoare pe pământul Republicii Moldovenești, Sfatul Țării are în vedere:

1. Să cheme în timpul cel mai mai scurt Adunarea Poporană a Republicii Moldovenești, aleasă prin glăsuire obștească, de-a dreptul, deopotrivă și tănuită după sistemul proporțional.

2. Să împartă norodului muncitor tot pământul fără plată, pe temeiul folosirii drepte.

Până la alcătuirea unei legi despre trecerea pământului la norodul muncitor, - ca să nu fie neorânduială și irosire a bogățiilor țării, tot pământul care nu se lucrează cu brațele stăpânului lui, împreună cu vitele și stromenturile gospodăriei va trece în sama comitetelor pământești, alese pe temeiul democratic.

Sfatul Țării va întocmi porunci amănunțite despre felul cum trebuie să treacă pământul în seama comitetelor și cum acestea trebuie să orânduiască treaba pământului.

Pădurile, apele, bogățiile de sub pământ, câmpurile de încercare, răsadnițele, ogoarele de sfeclă, precum și viile și livezile boierești și mănăstirești, bisericesti și ale udelurilor și în sfârșit toate curțile boierești, fiind averea obștească a norodului, vor trece în seama comitetului pământesc general al Republicii Moldovenești.

3. Să orânduiască treaba îndestulării norodului cu hrănilor și mărfurile de întâia trebuință; să orânduiască munca lucrătorilor, urcând plata ei și așezând în toate întreprinderile ziua de muncă de 8 ceasuri, și să întocmească controlul țării asupra fabricilor și a veniturilor pe tot pământul Republicii Moldovenești.

Sfatul Țării are în vedere să lucreze un plan de măsuri în legătură cu demobilizarea oastei și a fabricilor.

Ca să înlăture grozăviilor foametei și a urmărilor ei Sfatul Țării va lua toate măsurile, ca să fie arate și sămănate toate câmpurile slobode ale Basarabiei.

4. Să orânduiască alegerile drepte în așezământurile locale de sineocârmuire, care încă n-au fost alese pe temeiul glăsuirii obștești, de-a dreptul, deopotrivă și tănuite după sistemul proporțional, și să cheazășluiască pe deplin bunul mers al acestor așezământuri.

5. Să apere toate slobozeniile, câștigate prin revoluție, precum: slobozenia cuvântului, tiparului, credinței, cugetului, unirii, adunărilor și grevelor, să chezășluiască neatingerea persoanei și a locuinței și să așeze judecată dreaptă pentru tot norodul.

6. Să desființeze pedeapsa de moarte pentru totdeauna pe pamântul Republicii Moldovenești.

7. Să chezășluiască pe deplin drepturi deopotrivă pentru toate noroadele, ce trăiesc pe pământul Republicii Moldovenești, dându-le autonomia culturală-națională-personală.

8. Să orânduiască treaba învățământului pe temeiul autonomiei și al naționalizării pentru toate popoarele Republicii Moldovenești.

9. Să întocmească îndată polcuri naționale din ostași născuți pe pământul Basarabiei pentru apărarea bogăției țării de jaf în vremea demobilizării oastei și pentru izbăvirea țării de cea mai strașnică anarhie.

10. Să ieie măsuri pentru ca îndată să se încheie pace fără răpiri de pământuri străine și fără despăgubiri de război, dându-se noroadelor dreptul de a-și hotărâ soarta; pacea trebuie să fie încheiată în înțelegere cu întovărășii și cu toate noroadele Republicii Democratice Federative Rusești.

Moldoveni și naționalități înfrățite ale Republicii Moldovenești!

În clipa aceasta grozavă, când stăm la marginea prăpastiei, anarhiei, vărsării de sânge frățesc, sărăciei, foametei și a frigului - Sfatul Înalt al Țării vă cheamă împrejurul său, să puneți toate puterile voastre pentru lupta hotărâtoare împreună cu toate noroadele Republicii Moldovenești ca să sprijinească din răspuneri și să apere adunarea întemeietoare rusească.

Sfatul Țării cheamă pe Moldoveni și toate noroadele înfrățite ale Basarabiei să se apuce harnic de lucru obștesc, clădind viață nouă pe temelia slobozeniei, dreptății și a frăției!

Numai astfel vom scăpa noi țara noastră și vom feri-o de peire pe maica noastră a tuturor – marea Republică Democratică Rusească.

Primită de Sfatul Țării la 2 Decembrie, anul 1917.

Quelle: Basarabia. Bucovina. Transilvania. Unirea 1918. Documente adnotate și studiu introductiv de Viorica Moisuc. București 1996, S. 162-165.

Übersetzung: Erklärung des Nationalrats zur Gründung der autonomen Demokratischen Republik Moldau. Chișinău, 2. Dezember 1917.